

Paríž, 4. mája 2017

Coface: Stredná Európa má akútny nedostatok pracovných síl

Mzdy rastú, domácnosti si polepšujú, ale firmy v regióne začínajú mať s dostatkom pracovnej sily problém.

Vývoj na trhu práce v strednej a východnej Európe (CEE) sa v ostatných rokoch stal významným pozitívom pre domácnosti. „Rastúce mzdy a nízka inflácia v kombinácii so zvyšovaním dôvery spotrebiteľov viedli k zníženiu miery nezamestnanosti a zvýšeniu súkromnej spotreby. Vzostup na trhu práce však zároveň spôsobuje, že firmy v regióne čoraz viac čelia ťažkostiam pri obsadzovaní pracovných miest, a to najmä kvalifikovaných pracovníkov.“ Konštatuje to v najnovšej analýze nadnárodná spoločnosť Coface, globálny líder v poistení pohľadávok firiem a manažovaní ich kreditného rizika. Ako dodáva, obavy firiem spôsobuje jednak nedostatok pracovných síl, ako aj následný nárast nákladov na pracovnú silu.

Dôvody: Nízka pôrodnosť, emigrácia, rast miezd

Trh práce sa v regióne strednej a východnej Európy naďalej zlepšuje. Miera nezamestnanosti klesla vo väčšine ekonomík na najnižšie zaznamenané hodnoty a región sa tak teší nižšej nezamestnanosti než je priemer EÚ. „Hlavne v ostatných dvoch rokoch ide o obzvlášť výrazné zlepšenie. Špirála rastu miezd, nízka inflácia a zlepšenie spotrebiteľského sentimentu spôsobili, že hlavnou hybnou silou hospodárskej expanzie je spotreba domácností,“ podotýka Coface. Väčšina krajín strednej a východnej Európy zaznamenáva v posledných rokoch pozitívnu dynamiku miezd. Od roku 2010 napríklad vzrástli hrubé mzdy v Rumunsku a Bulharsku o viac ako 30 % a v Maďarsku a Poľsku o viac ako 20 %.

„No napriek tomu, že domácnosti a celková hospodárska aktivita regiónu profitujú z tohto vývoja, spoločnosti začínajú mať problémy. Čelia silnejšiemu vyjednávaniu pracovníkov o mzdách, čo zvyšuje náklady,“ podotýka Coface. Dynamický vonkajší a domáci dopyt, nízka pôrodnosť a emigrácia do západnej Európy zároveň prispeli k nedostatku pracovnej sily. „Rastúci počet spoločností to hlási ako prekážku expanzie svojho podnikania,“ upozorňuje.

Nadnárodná spoločnosť zároveň konštatuje, že aj spoločnosti, ktoré platia vyššie mzdy, majú ťažkosti s obsadzovaním pracovných miest. „Akútny stav je najmä v Česku a v Maďarsku,“ spresňuje. Nárast miezd je v súčasnosti vyšší, než nárast produktivity práce. „Našťastie sú však regionálne náklady na prácu stále v priemere viac ako trikrát nižšie v porovnaní s krajinami západnej Európy,“ poukazuje Coface.

Región má vďaka geografickej a kultúrnej blízkosti a jednotkovým nákladom práce aj naďalej konkurenčnú výhodu, no v strednodobom horizonte by mohlo o ňu prísť, ak bude emigrácia najmladších a vysokokvalifikovaných pracovníkov pokračovať. Nateraz však, na Slovensku, v Poľsku, Macedónsku, v Bosne a Hercegovine či Albánsku dokázal dynamický prirodzený rast obyvateľstva kompenzovať či minimálne tlmiť negatívny účinok migrácie.

Hľadanie východísk

„Spoločnosti budú aj ďalej čeliť nedostatku pracovných síl najmä kvalifikovaných zamestnancov. Nedávne prieskumy naznačujú, že profesie ako vodiči a inžinieri patria medzi najťažšie obsadzované voľné pracovné miesta vo firmách v regióne strednej a východnej Európy,“ podotýka Coface.

Nedostatok pracovných síl by sa mohol zmierniť povzbudzovaním emigrantov k návratu a zvýšením prisťahovalectva. Dostatočný návrat emigrantov do ich domovských krajín je však nepravdepodobný. Tých, ktorí doplatia na Brexit (alebo podobné budúce scenáre) bude skôr motivovať nájdenie si práce v iných západoeurópskych krajinách kvôli výrazným rozdielom v príjmoch.

Riešením by však bola aj podpora významnejšieho začlenenia etnických menšín, žien (miera účasti je naďalej nízka v porovnaní so Západnou Európou: 61 % v Poľsku, 59 % v Maďarsku či 57 % v Rumunsku v porovnaní s 79 % vo Švédsku, 72 % v Nemecku alebo 71 % v Rakúsku), ako aj starších obyvateľov na trhu práce. A pomohla by aj podpora programov odborného vzdelávania a terciárneho vzdelávania, podotýka Coface.

KONTAKT PRE MÉDIÁ:

Slávka Boldocká - 0918805510, slavka@mediamedia.sk

O spoločnosti Coface

Skupina Coface, popredný svetový hráč v poistení pohľadávok, ponúka spoločnostiam po celom svete globálne riešenia pre riadenie rizík pohľadávok a platobnej neschopnosti klientov tak na domácom trhu, ako aj pri exporte. V roku 2016 skupina s jej 4 300 expertmi dosiahla konsolidovaný obrat na 1,411 miliardy eur. V súčasnosti pôsobí priamo alebo nepriamo v 100 krajinách, zabezpečuje transakcie 50 tisíc spoločností v 200 krajinách sveta. Každý štvrťrok Coface publikuje svoje hodnotenie rizík 160 krajín sveta, ktoré je založené na jedinečných znalostiach platobnej morálky v krajinách a odborných znalostiach 660 underwriterov a kreditných analytikov. Na Slovensku pôsobí Coface Slovensko od roku 1993.

www.coface.com

Coface SA je kótovaná na Euronext Paris – Compartment B
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA